

86, 40. MĀRK. P. 23, 51. BUĀG. P. 2, 1, 36. 3, 12, 47. Verz. d. Oxf. H. 200, b, 6. PAÑĀT. V. 43. ÇUK. in LA. (III) 33, 5. — e) Vocal H. a. n. MED. HALĀ. RV. PRĀT. 1, 11, 21. 14, 4. VS. PRĀT. 1, 39. 44. 87. AV. PRĀT. 1, 55. 93. TS. PRĀT. 1, 5. 33 u. s. w. LĪTJ. 6, 10, 16. ÇĀÑKH. ÇR. 6, 1, 30. KĀTJ. ÇR. 19, 7, 6. KHĀND. UP. 2, 22, 3. MBH. 1, 309. 3, 16139. 14, 1192. R. 2, 91, 22. VARĀH. BRH. S. 96, 15. MĀRK. P. 23, 47. BUĀG. P. 3, 12, 46. Verz. d. Oxf. H. 104, b, 34. — f) Bez. der Zahl sieben (nach der Zahl der Notenn) VARĀH. BRH. S. 12, 14. स्वरश ein Siebentel BRH. 7, 9. — 2) f. स्त्री N. der ersten Gemahlin Brahman's PĀDMOTTARAKH. KĀRTTIKAM. 156 im ÇKDR. — 3) n. Bez. gewisser Sāman (vgl. स्वरसामन् ÇĀÑKH. BR. 24, 5. 8. LĪTJ. 1, 6, 48. 7, 3, 11. Schol. zu PAÑĀV. BR. 4, 5, 1. ĀCV. ÇR. 8, 5, 11. °पृष्ठ ÇĀÑKH. ÇR. 11, 11, 3. 12, 10. LĪTJ. 4, 6, 16. वापि: स्वरम् (v. l. स्वरम्) Ind. St. 4, 235, a. — Vgl. ष्र, ष्रि, चतुर्थ, तृतीय, द्वितीय, नि, प्रति, प्रथम, भीष्मस्वराज्ञ, मञ्जु, मधु, मधुर, मनोज्ञ, मन्त्र, मेघ, वि, व्याख्या, शिला, शुक्त, स, सम्, स, सौवर.

स्वरकार adj. Stimme machend SUÇR. 1, 180, 11.

स्वरतय m. Verlust der Stimme KARAKA 8, 20.

स्वरानु f. N. pr. eines Flusses MĀRK. P. 56, 13.

स्वरघ्न m. eine best. Krankheit der Kehle, nach WISE vielleicht Croup. SUÇR. 1, 306, 15. 308, 15. 2, 132, 14.

स्वरकृत adj. wohl hergerichtet: यज्ञ RV. 1, 162, 5. — Vgl. स्वलंकृत.

स्वरचिन्ता f. Betrachtung über die Vocale als Titel eines Abschnittes in einem grammatischen Werke SARVADARÇANAS. 136, 15.

स्वर्षा (von 1. स्वर) adj. hellklingend, gut bei Stimme: सोमानं स्वर्षां कृणुहि RV. 1, 18, 1. = प्रकाशनवत् Nir. 6, 10. = शब्दपितृ MAHIDH.

स्वर्तहोदय n. Titel eines Werkes Verz. d. Oxf. H. 337, a, No. 793; vgl. Notices of Skt Mss. 1, 276 und स्वोदय.

स्वर्तल्ल n. ein über die magische Kraft der Laute handelndes Lehrbuch Verz. d. B. H. No. 910.

स्वर्ता f. nom. abstr. zu स्वर 1) d) Verz. d. Oxf. H. 200, b, 4. 6. — नष्टकीनविकलविकृत° nom. abstr. von °विकृतस्वर adj. dessen Stimme geschwunden u. s. w. ist SUÇR. 1, 118, 8. 9.

स्वर्तिक्रम m. das Uebersteigen des Himmels so v. a. das Gelangen nach Vaikuṅṭha (Comm.) BUĀG. P. 11, 6, 10.

स्वर्दीप्त adj. in der Auguralkunde ungünstig von Seiten des Lautes, der Stimme VARĀH. BRH. S. 86, 63. 90, 3.

स्वरपत्तन n. die Stadt der musikalischen Töne, Bez. des Sāmaveda TRIK. 1, 1, 116.

स्वरब्रह्मन् n. = शब्दब्रह्मन् das in Laute gefasste Brahman d. i. die heilige Schrift BUĀG. P. 1, 6, 33. 6, 5, 22.

स्वरभक्ति f. Theilvocal, so heisst der einem r (bez. l) vor folgendem Consonanten nachgeschlagene vocalische Klang RV. PRĀT. 1, 17, 2. 1. न संयोगं स्वरभक्तिर्विकृति 6, 10, 13. 13, 13. 14, 25. TS. PRĀT. 2, 19. 21, 6. 15. रेफाह्रस्मिण स्वरपरे स्वरभक्तिरकारस्यार्थं चतुर्थमित्येके । अन्यस्मिन्व्यञ्जने चतुर्थमष्टमं वा AV. PRĀT. 1, 101. fg. VS. PRĀT. 4, 16.

स्वरभङ्ग m. 1) das Stottern ÇABDĀRTHAK. bei WILSON und N. 24 im gaṇa काण्डादि zu P. 3, 1, 27. — 2) Heiserkeit ÇKDR. HEM. JOGAÇ. 3, 52.

स्वरभङ्गिन् m. ein best. Vogel ÇABDĀ. im ÇKDR.

स्वरभूत adj. vocalisch geworden d. i. dessen Halbvocal nebst nachfolgendem Vocal in u oder i übergegangen ist VS. PRĀT. 4, 56.

स्वरभेद m. 1) Heiserkeit H. 306. KARAKA 8, 20. SUÇR. 2, 186, 1. 443, 20. 307, 7. figg. ÇĀÑG. SĀMH. 1, 7, 22. Verz. d. Oxf. H. 312, b, 38. Verz. d. B. H. No. 935. 966. 975. — 2) Verstellung der Stimme: भेदेन mit verstellter Stimme PAÑĀT. 199, 20. — 3) Verrath durch die Stimme: भेदमवान् किञ्चिद्भवे PAÑĀT. 37, 25 (ed. orn. 34, 8). — 4) Verschiedenheit des Accentus KĀÇ. im gaṇa सर्वादिति zu P. 1, 1, 27. — 5) Verschiedenheit der musikalischen Töne und zugleich Heiserkeit, das Versagen der Stimme Inschr. in Journ. of the Am. Or. S. 7, 10, Çl. 37.

स्वरभैरव Titel eines Werkes Verz. d. Camb. H. 69, Çl. 5.

स्वरमञ्जरी f. desgl.: °कार Verz. d. Oxf. H. 164, a, 6.

स्वरमाण्डलिका f. eine Art Laute ÇABDAR. im ÇKDR. मुखण्डलिका v. l. स्वरयोग m. Verbindung der Laute so v. a. Stimme: षष्ठ R. 2, 69, 20 (nicht richtig unter योग 1) e) gestellt). MĀRĀH. 17, 6, v. l. — Vgl. स्वरसंयोग.

स्वररत्नकोश m. und स्वररत्नभाण्ड n. Titel zweier über die musikalischen Töne handelnder Lehrbücher Ind. St. 1, 48.

स्वरलासिका f. Pfeife, Flöte ÇABDAR. im ÇKDR. — Vgl. सुरलासिका.

स्वरवत् (von स्वर) adj. 1) klingend, laut: वाच् AIT. Br. 3, 24. — 2) eine wohlklingende Stimme habend ÇAT. Br. 14, 4, 2, 27. — 3) betont ÇAT. Br. 14, 4, 2, 11. ष्वस्वराणि व्यञ्जनानि स्वरवत्तीत्यान्यतरैः Comm. zu AV. PRĀT. 3, 74.

स्वरविभक्ति f. Zertheilung eines Vocals (beim Sāman-Gesang) PAÑĀV. BR. 10, 9, 1. 2.

स्वरशास्त्र n. ein über Laute, Stimme, Accente u. s. w. handelndes Lehrbuch WEBER, PRATIÑĀS. 72. Verz. d. B. H. No. 910. 914.

स्वरम् s. धर्म°.

1. स्वरस n. 1) der eigene Saft, der aus irgend einem Stoff gewonnene Saft ohne andere Beimischung ÇABDĀ. und RATNAM. im ÇKDR. ष्वस्व-दुधिरं भूरि स्वरसं चन्दनो यथा MBH. 7, 4613. यत्प्रयीतनाद्रव्यसः स्वरस उच्यते KARAKA 1, 4 (Ausz. 442). SUÇR. 1, 5, 1. 160, 11. 17. 2, 392, 5. दुःस्पर्शा° 515, 3. गोमय 281, 2. ÇĀÑG. SĀMH. 2, 1, 2. ह्र्वीपाः (so zu lesen) MED. n. 53. — 2) Gefühl für die Seinigen Spr. (II) 6190. — 3) das Hängen an der eigenen Person, Selbsterhaltungstrieb JOGAS. 2, 9. anders der Comm. — i) Analogie: तपाचरः = रातसः निशाचरशब्दस्वरात् ÇKDR. unter तपाचर.

2. स्वरस 1) adj. (f. स्त्री) gefallen, zusagend: भार्या KATHĀS. 49, 215. Comm. zu TS. PRĀT. 5, 22. — 2) m. N. pr. eines Berges MĀRK. P. 57, 13. BUĀG. P. 5, 20, 10.

स्वरसंयोग m. = स्वरयोग Stimme MĀRĀH. 17, 6. im Prakrit MĀLAV. 67, 6. ÇĀK. 59, 3 (hier die fortlaufenden Töne eines Gesanges).

स्वरसंक्रम m. das Steigen und Fallen der Stimme, Modulation MĀRĀH. 44, 13.

स्वरसंदर्भ m. dass. Verz. d. Oxf. H. 199, b, No. 472.

स्वरसंपद् f. Wohlklang der Stimme, eine wohlklingende Stimme HARIV. 8690. R. GORR. 1, 3, 61. 15, 11. 2, 88, 23. 3, 16, 16. 4, 63, 7.

स्वरसंपन्न adj. wohlklingend: वाच् ÇAT. Br. 14, 4, 2, 27. mit einer wohlklingenden Stimme versehen R. 1, 4, 3.